

Frågor relaterade till hotade arter i skogen och rödlistan

Inledning

Skogligt artbevarande kommer att diskuteras lång tid framöver. Jag har försökt formulera och editera frågor som har relevans för den fortsatta diskussionen. Jag har formulerat nästan alla frågor själv, men jag har fått hjälp på olika sätt. Jag namnger inte de som hjälpt mig, oro för vad det kan leda till skall leda till mindre entusiasm för att hjälpa till att få frågorna bra.

Med frågorna ges ofta bakgrundsinformation. I allmänhet är bakgrundsinformation känd från allmänna källor. I en del fall är det mina egna beräkningar, största delen av dem finns på min webb. I några fall är bakgrundsinformation genom personlig information av data som vanligen är "in press". Frågorna kan nog ses som ett grupparbete.

Hoppet var att en del frågetecken om skogligt artbevarande skall rätas ut eller få mer belysning vid [KSLAs seminarium: "Nedåt eller uppåt för skogens mångfald?"](#) Onsdag 25 november 2015. Hälften av de föredragande och moderatorn har fått en tidigare version av frågorna. Efter seminariet kunde jag ([inspelningen av föredragen](#)) analysera hur väl frågorna belysts och jag för nya frågor till detta dokument, eftersom det är bra att ha ett samlat och utvecklat frågedokument. Det kommer nya tillfällen att använda de "nya" eller "återstående" eller "omformulerade" frågorna. Kommentarer och omformuleringar görs i separata dokument, och det visade sig för svårhanterligt att direkt koppla de nya dokumenten till frågorna!

Det allra viktigaste i vetenskapen är inte att *besvara* frågor rätt, utan att *formulera* frågor rätt! Rätt svar på fel fråga är ofta förödande missledande! Det är ett skäl till att lägga ned mycket energi på att formulera frågor!

Hur stor är risken för utdöende?

Varför hittar man inte sannolikheter för utdöende som svarar mot de verbala formuleringarna i rödlistan eller i Naturvårdsverkets tolkning av denna? *Bakgrund: Rödlistan är en prognos över risken för enskilda arter att dö ut från Sverige. Det förväntas att en prognos över en risk skall uttryckas med sannolikhet.*

Hur många procent av de 2015 akut hotade skogsarterna prognosticerar Artdatabanken kommer att kategoriseras som nationellt utdöda 2025? *Bakgrund: Av de arter som var akut hotade 2000 var 4% nationellt utdöda 2015. Det finns ingen indikation på att artutdöendet ökar, snarare tycks det minska.*

Ger rödlistan en överdriven risk för svenskt utdöende? Vad gör Artdatabanken för att ge en rättvisande bild av risken? *Bakgrund: Fyra procent av de akut hotade arterna 2000 var utdöda femton år senare. Men i Artdatabankens Rapport 2011:9 "Tillståndet i skogen" i "faktaruta" åskådliggörs att akut hotad innebär 50% chans för utdöende inom tio år. Artdatabankens viktigaste publikation om skog överdriver alltså utdöenderisken en faktor tio!*

Hur många skogslevande arter uppskattar Artdatabanken faktiskt dött ut under perioden 1970-2014? *Bakgrund: Enligt Mats Nordbergs utvärdering av artdatabankens uppgifter i Rödlistan 2015 har sex skogslevande arter dött ut 1970-2014. Detta estimat borde dock kunna göras noggrannare genom att ta hänsyn till olika faktorer. Ett exempel: det tar ett antal år utan observationer innan Artdatabanken vågar dödförklara en art. Om*

Artdatabanken anser utdöendet sedan 1970 underskattat bör Artdatabanken presentera en bättre skattning. Är det korrekt att säga att - med utgångspunkt i det observerade utdöendet sedan 1970 - så är risken för nationellt utdöende låg för de 909 hotade skogsarterna (som nu finns i kategorierna akut hotad/starkt hotad/ sårbar)? [Min kommentar: Det finns skäl att tro att risken för nationellt utdöende något underdrivs om man begränsar sig till observerat utdöende sedan 1970, och synpunkter på skälen framkom vid seminariet 151125 och är kända i andra sammanhang. Men hur mycket det underdrivs har det inte gjorts något allvarligt försök att beräkna och jag tror fortfarande det rör sig om en riskminskning från 1970, men säker är jag inte.](#)

Är Värmlandsslaven den enda art som dött ut i Sverige sedan 1950, där utdöendet enligt Artfakta tycks kunna kopplas till avverkning av barrträd? [Min kommentar: Frågan besvarades ganska bra i Anders Dahlbergs föredrag 151125.](#)

Inga Skandinaviska arter globalt utdöda

Vilka arter som är regionalt utdöda i Sverige är också globalt utdöda om några? *Bakgrund: Enligt rödlistan 2015 är 202 arter nu Nationellt Utdöda. Naturvårdsverket uppger att ingen enda av de arter som kategoriseras som utdöda i Sverige också är globalt utdöd. Men denna uppgift kommer från tiden före publiceringen av rödlistan 2015, det borde vara lätt för Artdatabanken att titta efter och bekräfta att uppgiften fortfarande gäller.*

Sker det globala utdöendet av "svenska" arter i mycket lägre takt än globalt genomsnitt? *Bakgrund: Forskare anser att den globala utdöendetakten ligger på 0.01-0.1 % av arterna per år, men för svenska arter tycks utdöendetakten vara <<0.01 % per år (under 1/(10000*100)). Även om storleksordningen 0.01 % per år av arterna i Sverige permanent eller tillfälligt försvinner från Sverige.*

Varför är skandinaviska arter så robusta mot utdöende? *Bakgrund: ingen av de arter som fanns i Sverige och Norge för ett par hundra år sedan är registrerad som globalt utdöd i rödlistan 2015. Detta globalt låga utdöende borde ha en förklaring!*

Hur många gånger större är artutdöendet nu av svenska arter än vad som är naturligt? *Bakgrund: När människan dök upp på scenen så ökade otvivelaktigt artutdöendet väsentligt. Men av ungefär 25000 arter i Sverige som Artdatabanken undersökt har ingen dött ut globalt på över hundra år. Säg att en art av 20000 svenska dör ut globalt per sekel, vilket är en överskattning jämfört med observerat. Detta svarar mot en artlivslängd på 2 miljoner år. Detta är samma storleksordning som skattas globalt före människan rörde till det. Det förefaller alltså inte finnas anledning till överdriven oro för de svenska arternas framtid - eller?*

[Kommentar efter seminariet 151125: Ingen globalt utdöd art har påpekats. Men det finns förstås ändå skäl att motverka utdöende eller att komma mycket nära utdöende i Sverige som det framfördes argument för 151125 svaqare.](#)

Frågor om barrskog fordrar mindre naturvårdsinsatser än annan skog

* Varför är Artdatabanken så tvärsäker på att kalhyggeskogsbruket är ett av de allra allvarligaste hoten mot arternas överlevnad? *Bakgrund: Barrskog dominerar Sverige och barrskogsbruket domineras sedan 1950 av kalhyggeskogsbruk. Men ingen barrskogsart har dött ut sedan 1970. Skogsbruket har vidtagit omfattande åtgärder. Visserligen försvinner*

många arter just där och när man kalhugger, men Sverige är fullt med barrskog som inte är kalhyggen - inklusive "hänsynsytor" insprängda i eller direkt intill kalhygget - så arterna borde klara sig utanför själva kalhygget. Typiskt för de utdöda skogsarterna efter år 1970 är att de var beroende av andra biotoper än barrskog, inte sällan med grov ädellövskog och/eller relativt öppna marker skapade av äldre tiders jordbruk. Dessa biotoper är ovanliga och blir allt ovanligare. Barrskogen är däremot mycket vanlig och mycket stora arealer är skyddade. Andelen skog äldre än 100 år ökar. Arealen skyddad skog ökar. Enligt SKA15 är drygt 16% av den produktiva skogsmarken inte utsatt för skogsbruk. Insatserna för att öka andelen död ved i olika stadier ökar. Vad talar för att utdöende av barrskogsarter skulle bli nämnvärt i framtiden? [Jaq kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)

Vore det inte kostnadseffektivare att i barrskogen rikta insatser mot de allra mest akuta barrskogsarterna, säg exempelvis de 10-20 mest hotade? Bakgrund: Generella åtgärder i barrskogen blir mycket omfattande eftersom huvuddelen av skogen är barrskog. Samtidigt finns få allvarligt hotade arter som är beroende av barrskog. Det kanske därför är kostnadseffektivare att vidta åtgärder mot de faktiska hoten än att lägga pålagor på all barrskog. [Jaq kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)

Blandat

Tre fjärdedelar av de rödlistade arterna är rödlistade för att de nyligen minskat i antal. Hur stor del av dessa kommer att betraktas som livskraftiga 2025, om individantalet inte sjunker ytterligare efter 2015? . [Jaq kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)

Hur mycket överdrivs antalsminskningen av rödlistade arter av slumpen? Bakgrund: För en art som rödlistas av anledningen att den minskar i antal mer än andra arter överskattas antalsminskningen. Detta är ett välkänt statistiskt fenomen! . [Jaq kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)

Varför är så många arter globalt rödlistade utan att vara nationellt rödlistade? Bakgrund: Enligt den norska rödlistan är 91 norska arter globalt rödlistade men bara 51 av dessa arter är rödlistade i Norge! . [Jaq kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)

Finns det något som skogsbruket kan göra för att gynna de arter som är knutna till öppna och småbrutna landskap, där utdöendet har varit relativt stort sedan 1950? [Det finns nog en del idéer](#)

Kan utdöda eller akut hotade arter knutna till mycket ovanliga miljöer återinplanteras? Har försök gjorts? Exempel: insekter och lavar på levande eller döda grova ädellövträd. . [Jaq kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)

Varför är så stor del av de utdöda skogsarterna senast observerade på 1800 talet? Bakgrund: Ser man tillbaka på samtliga 68 känt utdöda skogsarter från 1700 eller 1800-talet och framåt, är påfallande många sedda i Sverige bara enstaka gånger och ofta på 1800-talet. . [Jaq kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)

Finns det verkligen stöd för att det inte fanns lika många hotade och rödlistade arter före industrialiseringen? Hur stort var antalet rödlistade arter åren: 5000 f Kr, 0, 1000, 1500, 1800 och 1900 e Kr jämfört med 2015? Med andra ord: Finns det verkligen mycket stöd för att det fanns mycket färre hotade arter för ett par hundra år sedan? Förekommer det inte i "Naturtillståndet" att många arter blir "hotade" eller "rödlistade"? Bakgrund: Ingen vet hur rödlistan med dagens kriterier såg ut tidigare och alltså knappast hur den ändrats. Arter

hade uppgångar och nedgångar i en dynamisk och av människan påverkad natur även före industrialiseringen. Kom ihåg att människan orsakat väsentligt artutdöende redan innan jordbruket uppfanns. Även om det ter sig troligt att människan haft stort inflytande på sen tid borde det kvantifieras hur stort inflytandet troligen varit på rödlistan. . [Jaq kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)

Hur omfattande åtgärder är berättigade för att skydda arter som bara är "nära hotade" jämfört med de åtgärder som görs för "hotade" arter? *Bakgrund: En stor del av de rödlistade arterna är inte "hotade" utan bara "nära hotade". En "nära hotad" art kan i nästa rödlista vara "livskraftig" och åtgärder för att rädda den ter sig då i efterhand tveksamma. Detta har nyligen skett med lavskrika. För att bli "nära hotad" räcker det med att populationen sjunker 15% på ett decennium vilket nog kan sägas är en intention för både älg och vildsvin. . [Jaq kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar. Men en följande debatt på KSLA initierad av Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen klargjorde att en art kan vara livskraftig \(tjäder\) men att störa den kan ändå vara skäl för Skogsstyrelsen att förhindra en avverkning med åberopande av artskydd.](#)*

Rödlistan överdriver väl hotbildens utveckling genom att ange hur antalet hotade arter ändras med tiden istället för proportionen av analyserade arter som är hotade? *Bakgrund: Nya arter tillkommer på rödlistan eftersom: 1) de kommer in med migration; 2) en högre andel av kända arter blir möjliga att kategorisera och 3) nya arter upptäcks. Det rödlistade antalet arter och arter i olika hotkategorier ökar därför även om hotet mot arterna inte ökar. Detta spelar ganska liten roll för förändringar över fem år, men skall man jämföra med år 2000 blir det nog viktigare. . [Jaq kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)*

De sista tjugo åren har en serie ändringar i skogsbruket skett med syfte att ge bättre förutsättningar för rödlistade arter. Detta borde mätbart förbättrat situationen för grupper av de hotade arterna mellan rödlistan 2000 och rödlistan 2015. Kan Artdatabanken exemplifiera detta? Eller finns inga påvisbara förändringar? [Någon belysning gav seminariet nog.](#)

Varför behöver vi mer gammelskog?

Det har riktats kritik mot den bild som ges av skogsbruket och det tveksamma i framställningen, framförallt i: "Tillståndet i skogen" Artdatabanken Rapport 2011:9. Ingen annan skrift med samma tyngd och fokus på skogsbruket har publicerats av Artdatabanken sedan dess. När kommer en ny rapport som ersätter den kritiserade och har arbetet påbörjats? [Kommentar: Jaq har 160121 inte fått något svar. En företrädare för Artdatabanken visade en figur från rapporten som är en av de saker jaq kritiserat mest.](#)

Måste vi nu satsa så stora resurser och uppmärksamhet på att minska artutdöendet i Sverige? *Bakgrund: Under detta århundrade ställs människan inför större och mer avgörande utmaningar än någonsin förut. År 2100 kommer befolkningen att stabiliseras och vi kommer att fått svar på om teknik och styrsystem kan globalt lösa resurser, föroreningar och samexistens. Måste vi då bry oss ännu mer än idag om en utdöendetakt i Sverige som inte är globalt oroande, istället för att än mer fokusera på vad som ter sig som potentiell allvarigare och akutare problem? [Argument är att vi skall se om vårt eget hus, vi skall vara ett exempel i en värld där artutdöende är allvarligt, på lägre nivå \(län\) finns många utdöenden.](#)*

Hur mycket ökar antalet arter i Sverige idag, dvs hur snabbt tillväxer mångfalden mätt i artantal? *Bakgrund: de sista seklen har det tillkommit ungefär fyra gånger så många arter som försvunnit, men takten i antalet arter som tillkommer tycks öka och antalet arter som*

försvinner tycks minska så relationen borde vara större idag än ackumulerat under de sista seklen. . [Jag kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)

Ett skäl till artbevarande är att potentiellt värdefulla resurser går förlorade och därigenom reduceras vår försörjningspotential. Hur tungt är det argumentet för svenska skogsarter? *Bakgrund: redan före jordbruket uppfanns ledde människans aktiviteter till att hälften av de stora djuren dog ut. Men att mammuten och grottbjörnen försvann har knappast minskat dagens försörjningspotential. [Jag kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)*

Nästan alla sällsynta arter har liten ekologisk betydelse för Sverige just eftersom de är sällsynta. Varför fokuserar Artdatabanken så mycket på att säkra förekomst av sällsynta arter och inte relativt mer uppmärksamhet på förekomst av ekologiskt betydelsefullare men ohotade arter?

Politiska mål

Är det realistiskt att alla i Sverige naturliga arter skall finnas i livskraftiga populationer? Är det realistiskt att alla i Sverige naturliga arter skall ha gynnsam bevarandestatus? Är det realistiskt att alla i Sverige naturliga skogliga naturtyper skall finnas i nödvändig mängd? Vad är naturlig? *Bakgrund: De politiska målen som Naturvården kan sägas arbeta mot är att alla i Sverige naturliga arter skall finnas i livskraftiga populationer och ha gynnsam bevarandestatus.*

Behov och skötsel av skyddad skog relaterat till skogens långsiktiga förändringar

Är inte avverkning ett motmedel mot förtätningen av skogen, vilket anges som en försämring för många arter? *Bakgrund: Nu står skogen mycket tätare än för hundra år sedan. Virkesförrådet har ökat starkt. Förtätningen av vegetationen ses som ett Naturvårdsproblem. Arterna är nog oftast bättre anpassade till en mindre tät skog. Minskning av virkesförrådet genom avverkning (i första hand gallring) borde ur just denna synpunkt skapa bättre förutsättningar för arterna.*

Finns det skäl att sköta skyddad skog så att förtätning motverkas? *Bakgrund: Enligt SKA15 pågår nu en kraftig förtätning i den skyddade skogen och skog i hänsynsytor medan produktionsskogen inte förtätas.*

Bör man skydda mer skog för att få äldre lövrik skog? *Bakgrund: Enligt SKA15 bidrar reservat till en mycket liten och fallande areal, de stora arealerna kommer främst från produktionsskogen och i mindre grad hänsynsytor.*

Kommer de arter som är beroende av gammal skog och gamla träd att överleva de närmaste 20 åren? *Bakgrund: Areal gammal skog och tätheten av gamla träd på resten av arealen kommer att öka efter 2030 men dessförinnan ligger den inte mycket högre än de sista decennierna, vilket kunde innebära att det är kritiskt för arter som är beroende av gamla träd/skog just den närmaste tiden men inte sedan.*

Frågor främst rörande osäkerheten rödlistningen

Är inte utdöda arter i betydande grad arter som fluktuerar över våra gränser eller så ovanliga att när de inte återfinns på den enda kända lokalen de kategoriseras som utdöda trots att det egentligen inte är det? . [Jag kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)

Ger inte rödlistans kategorier ganska osäker information som ofta ändras väsentligt i senare rödlistor? *Bakgrund: Av 249 arter som var utdöda i Sverige i rödlistan år 2000 är bara 149 fortfarande utöda 2015. 10 arter som var utdöda 2000 är 2015 livskraftiga och har avförts från rödlistan. I rödlistan 2010 var antalet arter utdöda efter 1970 6 st, lika många som i rödlistan 2015. Men tre av dem var inte samma som ansågs utdöda 2015! [Det tar lång tid och mycket osäkerhet innan Artdatabanken förklarar en art utdöd.](#)*

Frågor rörande skyddade arealer och "nödvändiga naturtyper"

*Bakgrund: Artdatabanken anser att det behövs 20% av de ursprungliga skogstyperna för att skogsarterna skall klara sig (dvs sammantaget ungefär en femtedel av Sveriges produktiva skogsmark). Det räcker inte med att **skydda** skog, arealerna räcker inte, utan mycket stora arealer skog (en tiondel av den produktiva skogen) måste **omvandlas** för att kravet skall fyllas.*

Överväger Artdatabanken att grundligare utreda om verkligen 20% av den ursprungliga skogsarealen (naturtyper) måste bevaras för gynnsamt bevarandestatus av den svenska skogen (western taiga t ex)? *Bakgrund: Värdet fastställdes baserat på mer än ett decennium gamla utredningar. Begreppet Western taiga fanns inte ens när det bestämdes att 20% av den behövs. 20% är ett specifikt svenskt påfund. Angelstam, som är tongivande för 20% argumentationen, talade snarare om 10% med hänsyn till successionsstadier och arternas möjligheter i skogar som inte kategoriserats som aktuell naturtyp. Skogstillståndet har förbättrats i många avseenden på ett sätt som nog inte förutsågs när studierna som ledde till 20 % gjordes.*

Bakgrund: Artdatabanken har funnit att 15 av 16 skogliga naturtyper (enligt habitatdirektivet) har dålig eller otillräcklig bevarandestatus (se Naturvårdsverket 151022). [Kommentar: Inget svar vid seminariet 151125. Artdatabanken kvantifierar inte effekten av sina kvantitativa beslut!](#)

- Om de femton skogliga naturtyperna med otillräcklig bevarandestatus omedelbart (hypotetiskt) utökades till tillräcklig bevarandestatus, hur många procent färre hotade arter skulle det då finnas om femtio år?
- Om de femton skogliga naturtyperna med otillräcklig bevarandestatus omedelbart fullständigt skyddades, skulle det bli färre hotade arter om femtio år?
- Om hälften av arealen av de skogliga naturtyperna med otillräcklig bevarandestatus omedelbart avverkas, hur mycket skulle antalet hotade arter tillväxa inom femtio år.
- Om kravet för arealen av en naturtyp sänktes från 20% till 10% av "ursprunglig areal", och alla naturtyper uppfyllde detta krav, hur skulle antalet hotade arter ändras om femtio år?
- Om avverkning av naturtyper ledde till att endast 5% av naturtypsskogen återstod, hur mycket skulle ökningstakten i antalet hotade och utdöda arter öka jämfört med ändringstakten idag? *Bakgrund: 5% är ett läge Sverige skulle kunna hamna i om några decennier, om samhället inte vill kraftfullt motverka det. Det verkar inte troligt Sverige kommer lägre för naturtyper sammanslaget men för en mer diversifieras och funktionell naturtypsklassificering skulle det nog kunna komma lägre för en del naturtyper. Arterna har inte anpassat sig till ytterligare minskning i naturtypareal och det är nog svårare att anpassa sig till en mindre areal.*

Varför kvantifieras inte effekterna på rödlistan av olika procenttal av ursprunglig areal?
Bakgrund: Det förefaller uppenbart att 20% inte kommer att uppnås i den överskådliga framtiden. För prioriteringar behövs kvantitativa skattningar av konsekvenserna.

Varför har Skogsstyrelsen inte konsekvensberäknat på de åtgärder som behövs för att leva upp till de krav som Artdatabanken specificerat för gynnsam bevarandestatus på Skogshabitaten som satts upp som mål för "Levande Skogar"?
Bakgrund: Eftersom kraven rör sig om att omvandla skogar till andra naturtyper i en skala omkring en tiondel av Sveriges produktiva skogsmark kan det förmodas bli dyrt, komplicerat och tidskrävande (understatement tror jag) och ett scenario bör därför specificeras. Speciellt eftersom arealen av de aktuella naturtyperna (western taiga är huvudexempel) inte växer.

Skydd av gammelskog och naturtyper substitueras med skydd av gammelträd, men i hur skall graden av denna substitution kvantifieras?
Bakgrund: Mycket av skälen för skydd av gammelskog och naturtyper ("ursprunglig skog") är att åstadkomma död ved av olika typ och gamla träd. De senare ökar medan naturtypskogarna minskar.

Frågan om intensiteten i artbevarande reduceras vanligen till en fråga om skyddad areal, kan man inte använda en "vägd" "effektiv" skyddad areal istället för det fyrkantiga antingen/eller; skyddat/oskyddat?

Är bristen på skyddad areal uttryckt som procenttalet skyddad areal av beräknad ursprunglig areal det bästa instrumentet för att peka ut var skyddsåtgärder skall sättas in?

Varför kvantifierar Naturvårdsverket (151022 sid 75) bara vad regeringen kallar formellt skyddad produktiv skogsmark i procent av all produktiv skogsmark(3.8%) när andra sätt att räkna skydd ger mycket större procentandelar skyddad?
Bakgrund: Andra areella mått på reellt skyddad skogsmark nämns inte. För ändringen av skyddad areal i förhållande till avverkningar beaktas bara ändringen av formellt skydd. Skogsmark där inte skogsbruk bedrivs skattas av skogsstyrelsen till drygt 16% av den produktiva skogsmarken.

Är det inte så att ur artskyddssynpunkt borde det brännas mer, men det blir för dyrt och besvärligt. Dvs det går att göra kompromisser mellan vad arterna sägs kräva och vad det krävs att uppnå det?
Bakgrund: Nu brinner spontant eller för Naturvård årligen drygt en tiotusendel av skogsmarken med vanligen lågintensiva bränder. För några hundra år sedan brann uppåt hundra gånger så stora arealer per år och ofta högintensivt och det var den kanske viktigaste faktorn för skogens ekologi och föryngring. Artdatabanken anser att 20% av naturtyperna i den förindustriella skogen skall bevaras. Det förefaller väldigt inkonsekvent att kräva skydd för ytterligare miljoner hektar skog mot avverkning för att skydda naturskogen, samtidigt som man tolererar att bara några hundratusen hektar har brunnit det sista seklet! Är det inte så att om de hotade arterna prioriterades borde det brännas mer och hårdare bevaras/återskapas för att rädda arterna. Men sedan 1970 verkar skogsarterna klara sig bra med liten brandareal, då kanske de klarar sig bra med liten skyddad areal naturskog också. [Jag kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)

Skapar svenska begrepp ökat skyddsbehov?
Bakgrund: Svenskskapade begrepp - som "fjällnära skog"; "produktiv skog"; och skogliga impediment - verkar göra att arealskyddet ökar i vissa landsändar utan att detta kompenseras med minskade arealer i andra. Exempel: Om skogsmark följer den internationella definitionen och inkluderar vissa impediment blir den skyddade andelen av arealen mycket större än om skog på skogliga impediment exkluderas.

Hur mycket skydd för hotade arter ges av skogsmark, som är skyddad huvudsakligen av andra skäl än att skydda hotade arter? *Bakgrund: Mycket skogsmark är skyddad eller utsatt för restriktioner, men kanske inte specifikt och enbart av Naturvårdsskäl. Det kan vara strandskydd, rekreation, etc. Men det leder indirekt till att mer av udda miljöer bevaras. [Jag kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)*

Varför räknas inte t ex hänsynsytor som skyddade? *Bakgrund: Mycket av vad som lämnas som hänsynsytor vore det väl lagbrott att avverka? Och avverkning skulle väl ofta inte beviljas.*

Varför skall så stor del av satsningen på arterna göras på naturtypsareal när detta är en så dålig indikator på biologisk mångfald? *Bakgrund: Om naturskyddsarealen ökas på grundval av andra indikatorer på biologisk mångfald, så faller 13 % av ökningen på "naturtyper". (Eriksson m fl 2015. SKA15 Skogsstyrelsen rapport 2015:11 tabell 2.3). Detta måste tolkas som att naturtyp är en dålig indikator på biologisk mångfald. [Jag kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)*

Varför är det areella behovet av speciella biotoper som har otillfredsställande och sjunkande areal så stort för skogens arter, när tillståndet för dessa arter förbättras? *Bakgrund: Enligt den norska rödlistan förbättrades mellan 2010 och 2015 rödlistekategorin för 349 skogsarter och försämrades för 117 arter. [Jag kan inte säga att seminariet 151125 gav något svar.](#)*

Vad tycker jag "egentligen"?

Jag tror det mesta av vad som är gjort hittills i konkret skoglig natur/miljövård är acceptabelt motiverat, även om det ibland från Naturvårdsverket framförts överdrivna krav. Visserligen har jag intrycket att man överdrivit miljövård någon gång utanför det skogliga, men där kan jag för lite och har alltså ingen välgrundad åsikt. Jag tycker Artdatabanken och rödlistan är värdefulla instrument, som inte bör avrustas, men behöver integreras bättre med "användarna". Det finns goda skäl för omfattande insatser för arter, biotoper, ekosystem och naturtyper. Jag argumenterar inte emot detta. Men en del av de krav som nu ställts och formulerats av Artdatabanken tror jag är kvantitativt överdrivna, ensidiga, otillfredsställande motiverade, orealiserbara och har för omfattande konsekvenser i relation till den troliga nyttan för arterna. Eftersom det inte visat sig verkningsfullt att argumentera för detta inom SLU och Artdatabank måste jag vidga försök till påverkan även om detta leder till ökad polarisering. Skogsbruket verkar behöva extern hjälp för att identifiera och påpeka problemen med överdrivna Artdatabankskrav. Jag tycker att Sverige överdriver implikationerna för Sverige av den planetära gränsen för biologisk mångfald Rockström anför.

Dag Lindgren 160122